

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „*Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej*”

finansowany ze Środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Zamek w Pieskowej Skale, Królestwo Polskie

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Zbiory Pracowni przyrodniczo-ludoznawczej przy miejscowym Kole Polskiej Macierzy Szkolnej.
Muzeum Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

zbiory PTK

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Muzeum przedhistoryczne i przyrodnicze na zamku w Pieskowej Skale zostało utworzone ok. 1908 r. przez członków Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w oparciu o zbiory własne i kolekcję zgromadzoną w Pracowni przyrodniczo-ludoznawczej przy miejscowym Kole Polskiej Macierzy Szkolnej, mającą siedzibę w pomieszczeniu bramy wjazdowej zamku. W zbiorach znajdowały się przede wszystkim okazy archeologiczne i przyrodnicze. Muzeum zostało zniszczone w czasie I wojny światowej.

Daty działalności / zakres czasowy:

1903 - zakup zamku przez spółkę i renowacja budynku
1907- zbiory przyrodnicze przy Polskiej Macierzy Szkolnej (Pracownia przyrodniczo-ludoznawcza)
1908 - projekt założenia muzeum na zamku w Pieskowej Skale
1914 - zajęcie zamku przez rosyjski sztab wojskowy
1915 - grabież zamku i zniszczenie muzeum przez Rosjan

Dostępność

Typ relacji instytucji wobec pamięci

--

Rodzaj pamięci

--

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

--

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY		zamek w Pieskowej Skale 1907: komnata nad bramą zamkową
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW		
GODZINY OTWARCIA		1907: wstęp bezpłatny po porozumieniu z Zarządem PMS
DYREKTORZY		1907: zarząd dyrektora Zakładu leczniczego Goplana Stanisława Kozłowskiego
ZARZĄDCA		1907: Polska Macierz Szkolna
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)		

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

“muzeum archeologiczno-przyrodnicze”

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

“Towarzystwo Akcyjne Pieskowa-Skała” - zarządca zamku, założone w 1903 r. przez dra H. Dobrzyckiego, Wojciecha Bieńkowskiego, J.K. Jasińskiego, H. Gebethnera, Z. Mińskiego, K. Marendowskiego, Mariana Karpusa i Józefa Zawadzkiego (jako H. Dobrzyski i S-ka”, od 1905 Towarzystwo Akcyjne).

Szczegółowa historia instytucji

1907 Pracownia przyrodniczo-ludoznawcza Polskiej Macierzy Szkolnej

W 1902 r. Zamek w Pieskowej Skale, ze względu na zadłużenie ówczesnego właściciela majątku, dr. Serafina Chmurskiego, został wystawiony na licytację. Zamieszczane w prasie apele o podjęcie działań na rzecz zachowania zabytku w polskich rękach poskutkowały i w 1903 r. zamek został zakupiony przez spółkę założoną przez dra H. Dobrzyckiego, Wojciecha Bieńkowskiego, J.K. Jasińskiego, H. Gebethnera, Z. Mińskiego, K. Marendowskiego, Mariana Karpusa i Józefa Zawadzkiego (od 1905 H. Dobrzyski i S-ka została przekształcona na Towarzystwo Akcyjne Pieskowa-Skała). W 1903 r. rozpoczął się remont zamku, który stał się popularnym miejscem wypoczynku pobliskiego sanatorium. W zamku nie zachowały się rodowe zbiory, jednak co najmniej od 1907 r. prezentowane były zbiory muzealne Pracowni przyrodniczo-ludoznawczej funkcjonującej pod opieką miejscowego koła Polskiej Macierzy Szkolnej. Funkcję dyrektora zbiorów pełnił dyrektor Zakładu leczniczego „Goplana” z Ojcowa Stanisław Kozłowski. Możliwość utworzenia na zamku w Pieskowej Skale muzeum przedhistorycznego i przyrodniczego pojawiła się w 1908 r., o czym informował zarząd Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego członek-korespondent z Miechowa, Stanisław Jan Nepomucen Czarnowski. Administracja zamku przeznaczyła na ten cel jedną salę, zbiory zostały przygotowane przez Czarnowskiego.

W 1914 r. zamek został zajęty przez rosyjski sztab wojskowy, wnętrza, w tym muzeum, zostały zniszczone i splądrowane w czasie I wojny światowej.

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

1907: skały, minerały, skamieniałości, okazy roślin zasuszonych, wyroby i fotografie ludowe
okazy przyrodnicze i archeologiczne
1908: okazy przyrodnicze i archeologiczne, okazy pozyskiwane z okolicznych jaskiń
(Stanisław Jan Nepomucen Czarnowski)

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki,
komentowane, słynne)

Strategia pozyskiwania zbiorów

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych
darów/sprzedanych eksponatów; data)

, członek-korespondent PTK z Miechowa; Leon Kozłowski oraz miejscowa i okoliczna
ludność

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

1907: pomieszczenie nad bramą wjazdową
1908: pomieszczenie nad bramą wjazdową, okazy umieszczone w gablotach i szafach
muzealnych

Wystawy czasowe

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

Stanisław J. Czarnowski, Dolina Prądnika, Pieskowa Skała, Ojców, Kraków, Ojców : F. Sekuła, 1907

Józef Zawadzki, Pieskowa Skała i jej okolice : Dolina Prądnika, Grodzisko, Skała, Ojców, Korzkiew, Sąspów, Jerzmanowice, Szklary, Wierzchowie, Będkowice, Warszawa : Zamek Pieskowa Skała, 1932

Rocznik PTK 1908, s. 19, 146

Rocznik PTK 1909, s. 152

"Ziemia" 1910, nr 46, s. 735-736.

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Ciekawe cytaty

UWAGI:

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Małgorzata Wawrzak

Data sporządzenia karty:

15. 03. 2019

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

--

METADANE* (wypełnia redaktor portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA	